A°. 1829. N°.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 20 Junij.*

De Bredasche Courant *verschijnt geregeld alle Zaturdagen, en is bij alle Postkantoren en voornaamste Boekhandelaren voor den prijs van f 6,00 per jaar verkrijgbaar.*
De Uitgevers verzoeken nogmaals hunne geëerde begunstigers, welke advertentien in dezelve wenschen geplaatst te hebben, dezelve vooraf op formaat zegel te willen stellen.

SCHUTTERIJ.

Oproeping tot de Loting voor 1829.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, gelet op de Wet van den 11 April 1827, betrekkelijk de oprigting van Schutterijen, luidende:

» ART. 10. Voor den 1 Julij, op den tijd, ten minste acht dagen te voren door het Plaatselijk Bestuur openlijk daartoe aantekendigen, zal er over al de Ingeschrevenen binnen de Gemeente eene Loting plaats hebben, door middel van welke, uit de ingeschrevenen, het benoodigd getal personen voor de Schutterij zal worden getrokken."

» Deze Loting zal plaats hebben in het openbaar, door de zorg van het Plaatselijk Bestuur en onder het opzigt van eene commissie uit hetzelve, door hetzelve benoemd. De Ingezetenen kunnen zelve hunne nommers trekken, of zulks door gemagtigden laten doen; voor hen, die persoonlijk afwezend blijven mogten, of die zich niet door eenen bij de commissie uit het Plaatselijk Bestuur bekenden gemagtigden zullen hebben doen vertegenwoordigen, zal door een der Leden van die commissie worden getrokken."

» Almede gelet op art. 12 en 13 van Z. M. Besluit van 21 Maart 1828, (Staatsblad n°. 6), wegens de kennisgeving, het ter visie leggen der lijsten en den afloop der werkzaamheden. En voorts op art. 4 en 17 van gemelde Besluit, betrekkelijk de nader ingeschrevenen welke vroeger elders hebben gewoond, en de vreemdelingen almede in de termen der Schutterij vallende, en de voor deselven te houdene naloting, alle welke naar aanleiding van art. 27 der Wet van 11 April 1827 en de deswegens nader, bij Besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband van 12 Februarij 1829, A. n°. 5, (Provinciaalblad n°. 24) medegedeelde elucidatie, casu quo hunnen diensttijd bij de Schutterij van derzelver nieuwe woonplaats alnog moeten volbrengen.

» En eindelijk gelet op art. 10 van bovengemelde Koninklijk Besluit van 21 Maart 1828, omtrent het brengen der daartoe in de termen vallende personen, aan het hoofd der Alphabetische Lijst."

ROEPEN bij deze op de Ingeschrevenen voor de Dienstdoende Schutterij dezer Stad voor dit jaar, 't zij als geboren in het jaar 1804, of als sedert het vorige jaar zich alhier gevestigd hebbende, en alnog [illegible] te verschillende redenen, in de termen vallende, [illegible] ten Stadhuize van Breda op Zaturdag den 27 Junij [illegible], des morgens ten negen ure.

Met kennisgeving dat de Alphabetische Lijst bereids is opgemaakt en van Maandag den 22 tot Vrijdag den 26 dezer maand, des morgens van negen tot twaalf, en des namiddags van drie tot zes ure, ter Stads Secretarij voor de belanghebbenden zal ter visie liggen; en voorts met aanmaning, om zoo veel mogelijk in persoon tot de Loting optekomen, alzoo daarbij tevens zullen worden aangeteekend de reclames, welke tegens de designatie kunnen worden ingediend en waartoe aan den voet dezes zullen worden vermeld de bepalingen der Wet omtrent de vrijstellingen, op welke een iegelijk wordt uitgenoodigd wel te reflecteren, ten einde gemelde reclames, daartoe termen zijnde, *naauwkeurig* worden opgegeven en daardoor de verdere organisatie der Schutterij, overeenkomstig de bedoeling der Wet, te regelmatiger kunne worden tot stand gebragt.

BREDA, den 15 Junij 1829.

D. E. B O IJ, vt.
Ter ordonnancie van Dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHRUIKES.

Extract uit de Wet van 11 *April* 1829.

Artikel 3. Van deelneming in de Dienst der Schutterijen worden vrijgesteld:

Onvoorwaardelijk.

a. Die met ongeneeslijke ziekten of gebreken zijn behebt, waardoor zij tot den wapenhandel, duurzaam, buiten staat zijn.

b. Die kleiner zijn dan *eene* Nederlandsche el, en *vijf honderd zeventig* streepen.

Voorwaardelijk.

c. Die door ziekte of gebreken zijn behebt, waardoor zij, tijdelijk, tot den wapenhandel buiten staat zijn, voor zoo lange deze verhindering mogt voortduren.

d. De geestelijken van alle gezindheden, zoo lang zij niet van stand veranderen.

e. De professoren en lectoren aan de hooge scholen, aan de athenaea en de seminarien.

f. De studenten in de Godgeleerdheid.

g. Die den rang van officier, in dienst van den staat, te lande of ter zee, hebben bekleed, en, door eervol ontslag, die dienst verlaten hebben, of gepensioneerd zijn, zoo lang zij niet in eenen gelijken of hoogeren rang bij de Schutterijen kunnen worden aangesteld.

h. Die, wegens verandering van woonplaats, eervol uit de Schutterij zijn ontslagen, in den rang van officier, voor zoo verre zij, in hunnen vorigen of in eenen hoogeren rang, niet weder kunnen worden aangesteld.

i. Die in militaire dienst, ter zee of te lande, zijn.

k. De broeder van hem, die in persoon, voor zich zelven bij de Schutterij dient; met dien verstande, dat van een gelijk getal broeders altijd de helft, en van een ongelijk getal, slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen, strekkende deze bepaling zich echter niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.

Het staat eenen broeder vrij, voor zijnen broeder in dienst te treden, mits hij de hoedanigheden in zich vereenigt, welke bij deze wet zijn voorgeschreven.

l. Zij, die tot den dienst der nacht- of brandwacht en tot die der brandspuiten zijn aangesteld. Worden, zoo lang zij met die werkzaamheden zijn belast, in tijd van vrede, niet tot de waarneming van de dienst bij de Schutterijen opgeroepen.

m. Dit zelfde zal ook in tijd van vrede het geval zijn:

n. Met lijf en huisbedienden, voor welke, als dienstboden, de personele belasting wordt betaald, waaronder, echter, niet zullen worden verstaan werkboden of zoodanige bedienden, die ter uitoefening van iemands beroep of bedrijf zijn benoodigd.

o. Met hen, die voortdurend uit de armen-kassen bedeeld, of in de armengestichten opgevoed of onderhouden worden, met dien verstande evenwel, dat, wanneer het getal der op deze wijze vrijgestelden meerder dan *een tiende* der gevorderde sterkte eener Schutterij mogt uitmaken, alsdan zoo veel hoogere nommers voor de werkelijke dienst zullen worden opgeroepen, als dat meerdere bedraagt.

4. Tot de deelneming in de dienst der Schutterij zullen nimmer worden toegelaten, zij, die bij een vonnis, door geene andere uitspraak of beslissing krachteloos gemaakt, tot eene volgens de wet onteerende straf zijn verwezen, als mede die, welke in gelijker voege gevonnisd zijn wegens eenig misdrijf, hetwelk den gevonnisden als onbevoegd tot den dienst in de Schutterijen [illegible], en zulks ter beslissing van de Gedeputeerde Staten der provincien, op verslag van het Plaatselijk Bestuur.

5. Gevangenen, in de termen van dienstpligtigheid vallende, zullen, gedurende hunne gevangenschap, buiten alle oproeping worden gehouden.

86. De thans bij de Schutterijen dienende manschappen zullen de vijfjarige dienst, waartoe de Schutters, volgens deze wet, verpligt zijn, bij de nieuwe Schutterij volbrengen; en zullen zij, die langer dan vijf en minder dan zeven jaren hebben gediend, of, in plaats van die persoonlijke dienst, gedurende *vijf* jaren of langer, eene voldoende contributie hebben betaald, overgaan tot de *reserve;* terwijl zij, die hun 7[de] jaar hebben volbragt of door zevenjarigen dienst aan de vroegere wet op de Schutterijen hebben voldaan, des verkiezende, finaal zullen worden ontslagen.

NEDERLANDEN.

Breda, 19 Junij.

In den nacht van den 11 op den 12 Junij jl. heeft er in het gehucht Nispen, district Breda, onder Rozendaal gelegen, eene geweldige poging tot moord plaats gehad, toegelegd op de persoon genaamd *Adriaan Buijk*, koopman, geboortig van Wouw. Deze persoon had zich, wegens vermoeijenis eener afgelegde reis, naauwelijks in een korenveld ter ruste nedergelegd, of wordt op de verschrikkelijkste wijze aangevallen, en met een snijdend en tevens puntig werktuig, vijf, min of meer zware wonden toegebragt. — De vermoedelijke dader is kort na het plegen der misdaad naar Breda gebragt en in zekere bewaring gesteld.

Nader zullen wij welligt gelegenheid hebben, eenige belangrijke omstandigheden, welke gemelden misdaad vergezeld hebben, te kunnen mededeelen.

— De Koning der Nederlanden is den 17 junij, 's namiddags ten 5 ure, te Brussel terug gekeerd. Te Doornik, Bergen en allerwege, waar Z. M. op zijne reis is gepasseerd, heeft Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid aan zijne onderdanen, de hoogste geestdrift ingeboezemd. Met het uitbundigste vreugdegejuich werd Z. M. overal begroet, wiens gewone vriendelijkheid en minzaamheid, hem aller harten gewonnen heeft. Men vereert niet alleen den Vader des Vaderlands, men bemint hem.

De Koning heeft, bij monde van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken aan het collegie van Curatoren der Universiteit te Gend, te kennen gegeven, dat onder de blijken van lief-

de, welke Z. M. gedurende zijn verblijf in die stad heeft ontvangen, Hij bijzonder de aandoenlijke receptie door de studenten, in de groote zaal van de Handelingen der Akademie heeft opgemerkt, en Hoogstdeszelfs tevredenheid over den uitmuntenden geest der Studenten, aan de Curatoren en aan den Akademischen Senaat betuigde.

— In berigten uit Batavia tot en met den 17 januarij, vindt men een legerberigt van den luitenant-gouverneur *de Kock*, uit de Vorstenlanden van den 6 januarij, hetwelk betrekking heeft tot het aanleggen en voltooijen van sommige verschansingen (*bentings*), tot het van leeftogt voorzien van andere en tot minbeduidende schermutselingen met de muitelingen, waarbij het voordeel steeds aan de zijde der nederlandsche krijgsmagt is gebleven.

— Men schrijft uit Rome van den 25 Mei:

Zijne Heiligheid *Pius VIII*, heeft gisteren bezit genomen van het paleis van Lateraan. Deze intronisatie is eene plegtigheid voor het minst even zoo indrukwekkend, als de krooning van den Paus; dewijl zij nog boven dezelve eene cavalcade heeft, bestaande uit al wat Rome voornaams en schitterends oplevert. Z. H. heeft de inbezitneming door daden doen voorafgaan, welke, den bloei van nijverheid, koophandel en landbouw bevorderende, zijne regering eer zullen aandoen en den romeinschen staten rijkdom en aanzien beloven. Eer hebbe de Opperpriester, wiens hooge inzigten de zorg voor de geestelijke belangen met staatkundige daden weet te doen gepaard gaan, die Hem de gehechtheid der natie verzekeren. Eer aan den minister, die, door zijne werkzaamheid en mogelijk ook door Zijne heilzame raadgevingen, zich met de daden van de vaderlijke regering Zijner Heiligheid vereenigt.

— Men leest in het dagblad *the Times*:

Gedurende den laatsten storm, werd er een schip op de kust van Lijdd geworpen. Het was niet mogelijk een vaartuig ter redding der equipage af te zenden, welke echter desniettegenstaande, behouden aan wal is geraakt door de dienst van eenen New-Foundlands hond. De menschen, die om hulp schreeuwden, werden door de aanschouwers vruchteloos aangehoord, en zonder dat men eenige hulp konde bieden, tot dat iemand de opmerkzaamheid van den hond op het schip vestigde. Het moedige dier sprong in het water en bereikte het schip, waarop het scheepsvolk een stuk hout aan een touw vastmaakte, hetwelk de hond aan wal en bij zijn meester bragt. Door middel van dit touw kwamen vervolgens de schepelingen aan wal, en hadden alzoo aan dit dier, het behoud van hun leven te danken. Wie herinnert zich hierbij niet, behalve de bekende *Hondentrouw of het Woud van Bondy*, onderscheidene gevallen, waarin de hond de redder van den mensch was.

Mengelingen.

OVER HET ALGEMEEN GEBRUIK DER FRANSCHE TAAL.

Wij hebben in ons nommer van Zaturdag den 6 Junij beloofd, op dit gewigtig onderwerp terug te zullen komen, en houden woord.

Eene eigen taal is het onderscheidend kenmerk van een zelfstandig volk. In geheel Europa is geen onafhankelijk land, is geen land, dat ooit onafhankelijk geweest is, of het heeft zijne eigen taal. Het verzaken van die taal is gewoonlijk het voorspook van het verval der volken geweest: toen de Hunnen, Gothen, Wenden, enz., Latijn, Italiaansch en Spaansch spraken, waren het geen Hunnen, Gothen en Wenden meer. Toen de Tartaren Chinees leerden, hielden zij op Tartaren te zijn. Van het oogenblik af, dat de overwinnaars de taal en de zeden der overwonnenen aannamen, verloren zij hunne zelfstandigheid en hunne volksnaam verdween [illegible] Keizer [illegible] zijne wetten in het Grieksch schreef, was het met het rijk der Romeinen gedaan. De taal heeft meer invloed op de zeden dan algemeen wel gedacht wordt; [illegible] wij zouden durven beweren, dat het volk, hetwelk geene eigen taal heeft, ook geene eigen zeden kan hebben. Waartoe dan alle die [illegible] woelingen, om het gebruik eener vreemde taal [illegible] bij ons in te voeren?

Wij [illegible] Europa, en zelfs tegenwoordig in de [illegible] diplomatieke taal noodzakelijk, ja onontbeerlijk is. Ook eene taal voor de geleerde wereld is hoogstnuttig; [illegible] is zeker veel gemakkelijker, dat alle diplomaten, dat alle geleerden slechts eene [illegible] taal buiten de hunne behoeven [illegible] ieder diplomaat genoodzaakt wezen zou, [illegible] spreken en te schrijven, als er hoven in [illegible] het zijnen Souverein behagen mogt, hem [illegible] dat [illegible] geleerde in de noodzakelijkheid zijn zou [illegible], ten einde de verschillende werken, die ieder in zijne landtaal zou mogen schrijven, te kunnen lezen.

Deze diplomatieke taal, deze taal der geleerden was, sedert de middel-eeuwen, de latijnsche. Alle prelaten en geestelijken correspondeerden in dezelve. Alle geleerde werken werden er in geschreven. Koningen en Vorsten spraken en schreven dezelve met gemak, en de Koninginnen ELISABETH TUDOR van Engeland en MARIA STUART van Schotland verleenden de vreemde gezanten in geene andere taal gehoor, en schreven hunne brieven aan elkander, of aan andere souvereinen, in geene andere.

De latijnsche taal is sedert in onbruik geraakt en geraakt zulks dagelijks nog meer. Zij is en wordt door de fransche vervangen, zoo dat zij al zeer spoedig alleen voor de liefhebbers van HORATIUS, VIRGILIUS of CICERO zal overblijven.

Maar al erkennen wij de fransche taal voor de tegenwoordig heerschende taal der diplomatie, der geleerden, al zouden wij toegeven, dat zij de volmaaktste der thans levende talen, dat zij rijker, volkomener, welluidender dan onze of iedere andere taal der wereld is, nooit zullen wij haar voor onze land-, voor onze moedertaal aannemen; nooit zullen wij toegeven, dat men haar in onze wetgeving, in onze openbare akten, in onze burgerlijke betrekkingen, in plaats van onze eigen landtaal, zelfs niet gelijk met onze moederspraak, moge bezigen. Twee officiële talen in een en hetzelfde land zijn gelijk twee roeren aan een en hetzelfde schip, gelijk twee stuurlieden aan een en hetzelfde roer. Een en dezelfde taal is het eigendommelijk kenmerk van een en hetzelfde volk, van eene vrije onafhankelijke natie.

Men werpe ons niet tegen, dat een gedeelte der, eenige jaren geleden, in ons koningrijk ingelijfde provincien deze onze moedertaal niet zouden verstaan. Van de Sambre tot de Elve kan men zeer goed met dezelve, in hare verschillende schakeringen, te regt komen. Omtrent zeven negende gedeelten der inwoners van ons schoon koningrijk spreken of ten minste verstaan dezelve, en die overige twee negende gedeelten zullen haar met den tijd wel leeren, indien het onze toegevende regering slechts ernst is, om haar steeds als onze landtaal te doen beschouwen.

Van alle de rekestranten, waarvan wij in onze vorige nommers melding hebben gemaakt, zijn misschien die, welke inderdaad de Nederduitsche taal niet verstaan, als daar zijn de inwoners der provincien Henegouwen, Luxemburg en een gedeelte van die van Zuid-Braband, Namen en Luik, in zoo verre zij een verlengd gebruik der fransche taal in de openbare akten en regterlijke gewijsden verzoeken, het meest te verontschuldigen. Het is hard, gevonnisd te worden in eene taal, welke men niet verstaat. NAPOLEON zelf, die het woord *onmogelijk* uit zijn woordenboek wilde geschrapt hebben, moest het niettemin onmogelijk vinden, zijne overheerde Italiaansche, Duitsche en Nederlandsche onderzaten, van den eenen dag tot den anderen, fransch te doen leeren. Ook is onze zachtzinnige, echt volksgezinde Vorst niet van meening, om zulks te beproeven; Hoogstdeszelfs minister van Binnenlandsche Zaken heeft onlangs, gelijk wij in ons vorig nommer reeds gezegd hebben, namens Z. M., in eene der openbare zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, plegtig een Koninklijk Besluit beloofd, waarbij eene grootere vrijheid voor het gebruik der fransche taal in authentieke akten zou worden toegestaan; maar wij, en alle echte Vaderlanders, hopen en vertrouwen, dat deze vrijheid zich niet verder zal uitstrekken dan tot de zoodanigen, welke indedaad de nederduitsche taal niet magtig zijn; dat deze toegeeflijkheid slechts temperair moge wezen, en niet langer zal duren dan noodig zal zijn, om deze weinigen, of wel hunne zaakgelastigden, den tijd tot het aanleeren der lands-taal te geven; doch dat zij niet zal vergund worden aan halstarrige, kwalijkgezinde lieden, welke, door hunne nog halstarriger, nog kwalijkgezinder dagbladschrijvers, tegen beter weten aan, diets gemaakt worden, dat het geen fatsoenlijk man betaamt, deze, gelijk zij zeggen, alleen voor boter- en kaasboeren geschikte taal te bezigen en zich niet schamen, haar met die der Hottentotten gelijk te stellen. Wij hopen en vertrouwen dit, zeggen wij; maar zijn er gerust op, dat onze vaderlijke regering nooit zal dulden, dat eene andere taal onze landtaal verdringen, en alzoo de zelfstandigheid des volks belagen zal.

Wij kunnen deze gelegenheid niet laten voorbij gaan zonder ons leedwezen te kennen te geven, dat deze onze landstaal door verre weg de minderheid der geachte leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij derzelver openbare zittingen, gebezigd wordt. Wat daarvan de reden kan zijn, zullen wij hier niet grondig onderzoeken: zeker kan de wensch van sommige dier leden, om hunne geoefendheid, ook in eene andere taal dan de hunne, te toonen, daaraan niet geheel vreemd zijn; maar men weppe deze wanstaltigheid niet langer op eene beleefdheid, inschikkelijkheid of toegeeflijkheid voor zoodanige dier leden, welke de landstaal niet verstaan. Het getal dier leden is zeer gering; lang genoeg hebben deze tijd gehad, genoeg verstaan deze en hunne eventuele opvolgers het belang

van hunne committenten, om zich, door eenige pogingen, de nederlandsche taal eigen te maken, en de ergernis te doen verdwijnen van een' echt vaderlandsgezinde, die, de eerste vergadering des lands bijwonende, zou moeten wanen, dat hij eene parlementszitting te Toulouse of te Montpellier bijwoont, ware het niet, dat, nu en dan, een nederduitsch sprekend Noord-Nederlandsch afgevaardigde hem uit zijne dwaling trok. Zou het dan zoo onbillijk zijn, te vorderen, dat de vertegenwoordigers des Nederlandschen volks, de vaders des vaderlands, de wetgevers van Nederland, de taal des vaderlands, de spraak van zeven negende gedeelten der bevolking, de taal van het rijk der Nederlanden spraken? Hebben de Noord-Nederlandsche leden, als ook de afgevaardigden der provincien Noord-Braband, Limburg, Oost- en West-Vlaanderen, en Antwerpen, veertien jaren lang, de inschikkelijkheid gehad, om, ten gemakke der weinige zuidelijke leden, welke volstrekt geen nederduitsch verstaan, fransch te spreken, dan wordt het tijd, dat deze heeren zich, op hunne beurt, inschikkelijk betoonen door de landtaal aan te leeren, of ten minste door te zorgen, dat de kennis derzelve in hunne provincien zoo algemeen verspreidt wordt, dat hunne opvolgers geschikt mogen zijn, om het vaderland in de vaderlandsche taal te helpen regeren. Wij wenschen van harte en durven bij deze de vrijheid nemen, om de massa der leden van de doorluchtigste vergadering des lands daartoe uit te noodigen, dat de landstaal in de openbare zittingen der Tweede Kamer meer en meer gebezigd worde, zoo dat men zich ten minsten in Nederland zal kunnen verbeelden, eene Nederlandsche vergadering bij te wonen.

Wij willen niet gewagen van de moeite en kosten, die het voortdurend gebruik der beide talen de Hooge Regering veroorzaakt, hoe aanmerkelijk die ook zijn; ook laat ons bestek ons thans niet toe, te handelen over de middelen, om de kennis der landstaal onder de weinige, die dezelve in ons vaderland nog niet verstaan, meer en meer te verspreiden, en die taal zelve meer en meer te beschaven en te verrijken; mogelijk zal dit het onderwerp van een volgend artikel uitmaken, maar besluiten met ons motto: » ZONDER EIGEN TAAL, GEEN ZELFSTANDIG VOLK."

AMSTERDAM — 16 Junij 1829.

Mijnheer de redacteur,

Wij lezen in ons collegie, waarvan de harten aller leden voor Oranje en Vaderland kloppen, tegenwoordig met ongemeen veel genoegen, UEds. alhier algemeen geacht weekblad, hetwelk de echt vaderlandsche, goede beginselen zoo zeer voorstaat. In uw nommer van zaturdag den 13 Junij, vinden wij een uit de Gentsche Courant (wat zeggen wij, uit het *Journal de Gand*) overgenomen artikel, schrijvende tegen een zeker ander Zuid-Nederlandsch blad, hetwelk zich den titel van *le Catholique des Pays-Bas* heeft aangematigd en van welks aanwezen wij alhier het eerst door uw blad kennis hebben gekregen.

Deze beide bladen zijn het dan, naar het ons voorkomt, in het geheel maar niet eens over de ontvangst, welke Z. M. onze geëerbiedigde Koning, bij Hoogstdeszelfs reize door de vlaamsche provincien, aldaar heeft genoten. De zoogenaamde Catholique wil namelijk, hoezeer hij zijne kwaadaardigheid zoekt te verbloemen, zoo wij de zaak wel begrijpen, dat Z. M. aldaar zeer koel zou ontvangen zijn, terwijl de Gentenaar daarentegen verzekert, » dat het » volk aldaar zich overal op Hoogstdeszelfs togt als verdrongen » heeft en dat hetzelve overal de blijken van zijnen eerbied heeft » aan den dag gelegd."

Hoe zeer deze Zuid-Nederlandsche oproer-bladen zelden in onze rustige en met het wijs bestuur onzes hoogst geliefden Konings uitnemend te vreden noordelijke provincien doordringen en wij derhalve deze beide bladen, waarvan het een ons, gelijk wij gezegd hebben, geheel onbekend was, niet lezen, zoo hebben wij echter gegronde redenen van te gelooven, dat het *Journal de Gand* voor ditmaal gelijk heeft, vooreerst, om dat het hoogst onwaarschijnlijk is, dat onze geliefde Vorst koel zou ontvangen geworden zijn in provincien, welke, na Noord-Braband en Limburg, die echte oud Nederlandsche provincien, het meeste, in taal, zeden en nijverheid met onze noordelijke overeen komen, en het doorluchtig huis van Oranje [illegible] hooren zeggen kennen, en, ten tweede, omdat wij vermoeden, dat de Gentsche courantier beter in de gelegenheid geweest is, om te weten, wat er in Gent en ommestreken is omgegaan, dan de [illegible] Brusselsche *Katholiek*.

Hoe het dan ook wezen moge, [illegible] ven", zegt een oud noord-nederlandsch spreekwoord, » weet het » scheepsvolk best waar de boter gebleven is." De Gentenaar, zich, bij deze gelegenheid, schijnt [illegible], om tot de ware gevoelens van alle weldenkende Vlamingen terug te komen, rukt zijnen onbeschaamden confrater het mom van het aangezigt en verwijt hem openlijk den wrok, dien hij de bestaande regering en het regerend huis toedraagt.

In de tijden van 1811, 1812 en 1813 was onze geheele stad getuigen van de bittere tranen, welke ouders, bloedverwanten en geliefden, stortten bij het vertrek der conscrits, die niet veel beter gemutst waren en welke allerwaarschijnlijkst, voor het grootste gedeelte ten minsten, hun vaderland of vrienden nooit moesten wederzien. Den volgenden dag schreef de departementale courant, op last der policie of van den prefekt, dat het contingent zingende en springende en onder het vrolijk gejuich van alle vrienden en bloedverwanten op reis gegaan was.

Toen NAPOLEON met MARIA LOUISA onze Amstelstad bezocht, bekwam de departementale courant, in de maand october 1811 des morgens reeds zeer vroeg, last van hooger hand tot het plaatsen van een artikel, houdende een gedetailleerd verslag van een plaisiertogtje, hetwelk de keizer en keizerin des middags ten twaalf ure zouden doen, op eene wijze als of zulks reeds geschied was. De courant moest kort na den afloop van het plaisiertogtje worden uitgegeven, en het artikel moest besloten worden met eene lofrede op het schoone weder, waardoor het keizerlijk vermaak begunstigd was geweest, hoezeer het, toen dit bevel gegeven werd, mistte, dat het een aard had, de glazen slecht weder voorspelden en alles een dagje aankondigde, zoo als wij Amsterdammers die gewoonlijk in November ondervinden. De zon brak niet te min, ten twaalf ure, juist op het oogenblik, dat de keizer en zijne gemalin uit het paleis traden en aan het Damrak aan boord der sloepen stapten, op het heerlijkst door: het was NAPOLEONS gelukzon en de departementale courant had, dank dezelve, ditmaal niet gedwongen gelogen.

Ten zelfde tijde werden de ingezetenen der goede stad, even als overal elders, waar H. H. M. M. doortrokken, door de troepen, op eene allerminzaamste wijze, dat is door middel van stooten met de kolf van het geweer in de ribben, uitgenoodigd, om *Vive l'Empereur! vive l'Imperatrice!* te roepen.

Dat waren nog heerlijke tijden, toen de courantiers zoo onbeschaamd logen; echter veel minder onbeschaamd dan *le Catholique*, want deze arme halzen deden het gedwongen, terwijl gene vrijwillig en louter uit kwaadaardigheid liegt. Of zou misschien *le Catholique*, mijnheer de redacteur, deze tijden terug wenschen? Maar, neen, dat kan niet zijn; want dan zouden de inwoners van het departement de la Dyle zich met een, onder het nog en de scherpe censuur van den prefekt geschreven dagblad moeten behelpen, en *le Catholique* zou, evenzoo als zijne kwaadwillige confraters, niet bestaan. Het is derhalve zekerlijk uit dankbaarheid voor de regering, aan welke deze lieden hun bestaan verschuldigd zijn, mijnheer de redacteur, dat zij dezelve [illegible] en onophoudelijk aanvallen.

Ik heb de eer, mijnheer de redacteur, met achting te zijn, enz.

EEN AMSTERDAMMER.

BEHOORT HET ONDERWIJS VRIJ TE ZIJN?

Men leest in een nieuw fransch dagblad het volgende artikel:

VEREENIGDE STATEN. *New-Echota.*

Het uitgeven van een Journaal onder eene Indiaansche natie van Noord-Amerika, is een merkwaardig verschijnsel. De *Cherokeesche Phenix* komt sedert 1828 uit, te New-Echota, hoofdplaats van dezen stam, in naam aan de Amerikaansche Unie onderworpen, en wordt dubbel gedrukt, namelijk in het engelsch en cherokeesch. Dit Journaal bevat, behalve de debatten en handelingen van het plaatselijk bestuur, artikelen over staat- en letterkunde. Men merkt, in een der laatste nummers van voorleden jaar op, de redevoering van een der leden van den algemeenen raad of het congres des volks, waarin het geëerde Cherokeesche hoofd het voorstel doet om te *New-Echota*, een *Nationaal Collegie* op te rigten. Het is voorzeker merkwaardig genoeg, in de Nieuwe-Wereld, nog onlangs wilde menschen, collegien te zien vragen, *en wat meer is nationale collegien, op het oogenblik, dat men in de Oude-Wereld verdubbelde krachten inspant, om deze soort van instellingen, zoo weinig nationaal als mogelijk te maken.*

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,

van den 19 Junij 1829.

		Gl. Ct.
Het Mudde Tarwe		f 11 59
» Rogge		5,97
» Boekweit		4,[illegible]
Fijn Tarwen Meel of Bloem, Ned. ponds		- 0,[illegible]
Grof » »	idem.	- 0,20
Boter	idem.	- 0,70
't 1 Ned. pond Fijn Tarwe Brood.		- 0,20
De 1 » » Grof.	idem.	- 0,20
De 1 » » Boekweit.		- 0,16

De 5 » » Roggen Brood.	– 0, 31
Zand Aardappelen (Vat of Mudde).	– 2, 00
Het 1000 Eiken Telhout.	– 3, 00
» » Doof Hout.	– 1, 90
De kar Spaanders.	– 3, 50
» » Struiken.	– 3, 30
De 100 Mutsaard.	– 5, 20

Advertentiën.

*** Heden overleed tot mijne droefheid, na een langdurig smartelijk lijden, mijn waarde Echtgenoot, de Heer HUYBERT VAN GILS, in leven Penningmeester van den Royalen Polder, in den ouderdom van 70 jaren, mij nalatende een eenig Zoontje, te jong zijnde om zijn verlies te kunnen beseffen. Van brieven van rouwbeklag verzoek ik verschoond te blijven.

LAGE ZWALUWE,
den 6 Junij 1829.

MAAIKE SPANDONK,
Wed. *H. van Gils.*

Aanverwanten en Vrienden gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aanteemerken.

*** De deelhebbers in het WEDUWE FONDS ent., gevestigd te *Amsterdam*, onder Directie van VALK en SPOHLER, wonende in- en buiten *Breda*, worden, namens deelgenooten van hetzelve FONDS, uitgenoodigd, ter bijwoning eener vergadering, onder vertoon van hun Lidmaatschap, ten huize van VERMUNT op de Boschstraat te *Breda*, in het Logement *de Zwaan*, op Dingsdag den 23 Junij, des voormiddags ten tien ure, ten einde over hunne onderlinge belangen in dezen te handelen.

EXTRA-ORDINAIRE
VERKOOPING
van
MEUBILAIRE GOEDEREN.

Op *Dingsdag den* 23 *Junij* 1829 en volgenden dag, aanvangende 's voormiddags ten tien ure, in het gewone Venduhuis op de Havermarkt te *Breda*, zal door het Ministerie van de heeren JACOB VAN NAERSSEN, Notaris, en GIJSBERT ... ENDEN, Griffier bij het Vredegeregt, beide residerende te *Breda*, ten verzoeke van den heer FRANCISCUS ANTONIUS DE HAAN, ondernemer van publieke Verkoopingen aldaar, worden overgegaan tot den publieken Verkoop van de navolgende ROERENDE GOEDEREN:

Mahonijhouten Secretaires, Chiffonnières en Commodes, eene zeer goede Piano Forte, Buiten- en Wachttafels, Kabinetten, Kleeder- en andere Kassen, onderscheidene Tafels en Stoelen, Ledikanten met ... Behangsels, Bedden met toebehooren, Matrassen, Dekens, Lakens etc., Servetten en Tafellakens, Spiegels en Platen, eene aanzienlijke partij Vrouwen Kleederen, als: Engelsche Mantels, Merinosche Jassen, gekleurde en andere Doeken, Chales, ..., Zijden en Moezelienen Rokken enz., eenige Mans Kleederen, Koper, Tin, IJzerwerk en een aantal andere nuttige voorwerpen, welke den dag voor de Verkooping, op de gewone uren kunnen worden gezien.

*** Mr. L. BEENS, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, zal, voor zijnen Principaal, op de natenoemene dagen en plaatsen, te *Breda*, des avonds ten zeven ure, vaceren, om aldaar aan den hoogst- en meestbiedenden, publiek te Veilen en Verkoopen, de navolgende VASTE GOEDEREN:

Eerste Koop. Eene hechte, sterke en wel doortimmerde HUIZINGE, (waarin Broodbakkerij en Drankslijterij) met PLEIN en ERVE, gestaan en gelegen op den hoek van de Molenstraat te *Breda*, Lett. A. n°. 348; belend, oost en zuid de Straat, west den tweeden Koop en noord den Heer J. H. Betz. — Aantevaarden den 1 Augustus 1829.

Tweede Koop. Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, STAL, HOF en ERVE, met den vrijen uitgang in het Klein Molenstraatje, gestaan en gelegen op de noordzijde van de ... Vest te *Breda*, belend: oost den eersten Koop, zuid de Straat, west den Heer J. J. Klein en noord het Klein Molenstraatje. — Aanteveerden met den 1 Augustus 1829.

De eerste Zitdag zal gehouden worden bij J. VAN RIEL, in *het Hof van Holland*, op Woensdag den 24 Junij 1829; en de tweede en laatste Zitdag bij J. J. ... in het *Vlaamsch Koffijhuis*, op Woensdag den 8 Julij daaraanvolgende.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

---

† † De Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, residerende te *Fijnaart*, zal, op Zaturdag den 27 Junij 1829, 's voormiddags om 9 uren, ten verzoeke van de Heeren JOHANNES VAN EEKEREN, en HUIBERT STRUIJK, te *Dordrecht*, gelasten van de Theologische Faculteit aan 's Rijks Hooge School te *Leijden*, beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer en Mr. HENDRIK SIMONIDES MIJSBERG, overleden te *Dordrecht*, op den Huize MEERZORG, onder *Zevenbergen*, Publiek Verkoopen: 6 PAARDEN, eenig BOUWGEREEDSCHAP en MEUBILAIRE; — en des namiddags om 3 uren, ten huize van de Wed. F. VAN MEER, in den *Binnen-Moerdijk*, onder *Zevenbergen*, Verkoopen: De GRASGEWASSEN op 13 Perceelen WEILAND, gelegen in den *Zonzeelschen Polder* en in *den Binnen-Moerdijk*, groot 50 Bunders, 60 Roeden, 60 Ellen.

---

† † De ondergeteekende heeft de eer haren Stad- en Landgenooten te berigten, dat haar Winkel, bestaande in alle soorten van GALANTERIEN, BIJOUTERIEN, etc., thans ruim voorzien is, alles naar den laatsten smaak, van de beste kwaliteit en uitmuntende Fabrijken.

Zij recommandeert zich dus, in de genegene attentie van een ieder, zullende alles aanwenden, om het gunstig vertrouwen meer en meer te verdienen.

WED. J. J. FOLLA,
in Galanterien.

*** Men verlangt ten spoedigste op voordeelige voorwaarden, een MEESTERKNECHT in eene BIER-BROUWERIJ, welke grondige kennis heeft, zoowel van de MOUTERIJ als BROUWERIJ, en vooral voorzien van de beste getuigschriften van braaf en zedelijk gedrag.

Nader onderrigt hier omtrent in persoon, bij BROESE & COMP., te *Breda*.

HANOVER- OF ZENKINGSNUIF.

Deze SNUIF, van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen, zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te *'s Hage* bekend zijn, en welke SNUIF, op last van den Heer LANDRAAD, door den Heer Kreits-Physicus, doctor VAN VELSEN, te *Kleef*, scheikundig is geëxamineerd en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk de oplossing van verstoppingen in het hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijksch en algemeen gebruik kan worden aanbevolen. Dezelve wordt verkocht in pakjes van eene Nederlandsche en ook van eene halve Nederlandsche Once, tegen 40 en 20 centen, zoo bij den vervaardiger, *Js. LÉON*, te *'s Hage*, als bij zijne correspondenten in de voornaamste Steden van het Rijk, zijnde voor de Provincie *Noord-Braband*, te *Breda*, de wed. H. VAN DOEREN, Lt. D. n°. 64, op den hoek van het Kasteel-plein; *Bergen-op-Zoom*, J. VERSCHUREN, Boekhandelaar; *'s Bosch*, E. LION & ZOON, Couranteirs; *Tilburg*, A. VAN DER VOORT; *Heusden*, C. SIERMANS, en *Bladel*, Dr P. VAN NOUWHUIJS.

N. B. Tot voorkoming van alle misleiding worden de gebruikers dezer SNUIF verzocht, op adres van den vervaardiger, *Js. LÉON*, dat op ieder pakje te vinden is, te letten, alsmede op dat zijner debitanten, in de verschillende plaatsen dezer Provincie, daar zijne SNUIF niet alleen NAGEMAAKT, maar ook in pakjes van denzelfden vorm geslagen, en met dezelfde kleur van papier omplakt wordt.

VOOR DE AANKOMENDE SCHOONE SEKSE

is bij BROESE & COMP. uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

MAGAZIJN voor JONGE JUFVROUWEN en AANKOMENDE MEISJES, van Mev. LE PRINCE DE BEAUMONT, omgewerkt door A. VAN HERWERDEN geb. *Schilperoort*, in twee deelen compleet, bij Inteekening, op postpapier ... *f* 3, 20

Dit werkje, waarin nuttige wetenschappen op de aangenaamste wijze elkanderen afwisselen, geniet reeds algemeenen bijval bij onze jeugdige vrouwelijke landgenooten.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.